

Úvod

Na slavnostním ceremoniálu předání cen jubilejního 25. ročníku soutěže Czech Press Photo v Brožíkově síni Staroměstské radnice byli vyhlášeni vítězové foto a video kategorií. Titul **Fotografie roku** získal symbolický snímek vlající vlajky nad hlavami tisíců demonstrantů na Letenské pláni od Lukáše Bíby. Mezinárodní porota vybrala oceněné z téměř čtyř tisíc přihlášených příspěvků od 270 autorů.

„Vítězná fotografie jedné z masových demonstrací proti českému premiérovi je symbolem složité politické i společenské situace v zemi. Třicet let po pádu komunismu je společnost opět rozdělena: na jedné straně dochází k vášnivým protivládním protestům a na straně druhé si vládní strana udržuje nejvyšší preference. Vítězný snímek obsahuje emoce i klade otázky, a to jednoduchým, působivým a do paměti na první pohled vrývajícím se způsobem,“ shrnula za porotu Daniela Mrázková.

250 tisíc lidí protestovalo proti hulvátství, aroganci, devastaci českého zemědělství a lhostejnosti k sociálním problémům a životnímu prostředí.

Je pravda, že ve Veselé - i když vrcholovou politickou situaci vnímáme zřejmě podobně - vše ale zas tak moc neprožíváme. Většina Veselanů je toho názoru, že se teď máme dobře, někteří ale říkají, že dobře už bylo.

Osm obcí Zlínského kraje - mezi nimi i Zašová - se přihlásilo do letošního ročníku soutěže Vesnice roku. Anketu vyhlášují Spolek pro obnovu venkova ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zemědělství a Svaz měst a obcí ČR. Hodnotit se budou rozvojové plány a investiční záměry obce, dosažené úspěchy – uskutečněné projekty, úcta a pokora k historii, lidovým tradicím, spolupráce a podpora místních spolků – zkrátka: co se v obci za poslední období změnilo k lepšímu. Uvidíme. O Veselé se přeci říká, že se nám tu dobře žije...

Rok 2019

Současnost – údaje od 1.1. do 31.12.2019 podle údajů ze zašovské matriky:

Narozeni: 5 dětí, z toho 4 chlapci a 1 děvče

Zemřelí: 7 občanů

Přistěhováni: 11 osob + 1 ze Zašové

Odstěhováni: 11 osob + 1 do Zašové

Stav k 31.12.2019 522 obyvatel

Ve veselském kostele byly pokřtěny 3 děti a uskutečněno 10 pohřbů, z toho 2 kremace, sňatek 1.

Zemřelí:

8.4. zemřela ve věku nedožitých 90 let Ludmila Sadílková, s manželem vychovali dceru a syna, stručné curriculum vitae nedokáže postihnout vše, co zůstává hluboko skryto, během života postupně odešli její syn, manžel i dcera, poslední období se o ni staral její zeť, měla ráda zahrádku a květiny a houbaření

4.5. po krátké těžké nemoci ve věku 71 let zemřel Miroslav Štajner, Veselany dlouhodobě oceňovaným výsledkem jeho práce ve vedení obce je vybudování ochranného zábradlí kolem cesty v Ráji

25.6. ve věku 41 let zemřel po těžké nemoci David Bechný, byl dobrosrdečný a obětavý, každému, kdo to potřeboval, pomáhal, rozloučit se s ním přišlo hodně kamarádů, sportovcům – lyžařům bude chybět

26.9. zemřel náhle ve věku 66 let Stanislav Heryán, veřejnosti známý jako nadšený a aktivní chovatel drobných hospodářských zvířat, v r. 1975 sám začal stavět rodinný dům, v r. 1988 se oženil a s manželkou Alenou se staral o dceru a syna

19.10. ve věku 70 let zemřel Zdeněk Matyščák, mezi přáteli oceňovaný jako „mistr guláše“, pracovitý výborný soused, který ještě i v důchodu nelenil jezdit zvelebovat svůj domek na Hutisku

29.10. zemřel po těžké nemoci ve věku 58 let Josef Pisklák, velmi zručný odborník v oboru zámečnictví, pocházel ze známé muzikantské rodiny, svůj původ nezapřel už jako malý, kdy zpíval a tancoval ve Valášku a později, kdy rád hrával na kytaru. Byl aktivní sportovec – hrál za Veselou házenou a byl excelentním lyžařem

26.12. ve věku 89 let zemřela Ludmila Skalková, ačkoliv neměla lehký život - jako mladé děvče ještě sloužila u sedláků, později se starala obětavě o nemocného manžela a pomáhala synovi - přesto byla známá svou veselou povahou a ochotou pomoci každému, kdo to potřeboval

Jubilanti:

80 let: Štefan Kuráň

85 let: ing. Zdeněk Palát, Jarmila Halaštová, Trusinová Františka, Šuláková Antonie

86 let: Jitka Zejdová

87 let: Josef Jurajda

88 let: Anna Černochová

89 let: Ludmila Skalková

91 let: Berta Porubová

93 let: Marie Idesová

Život v obci:

Stavební činnost

Byly sanovány dvě sesuvné oblasti za finanční podpory ministerstva životního prostředí. Po upuštění od obnovy dřívějších melioračních prací na pozemcích na horním konci Veselé, bylo v lokalitě Pod Grigerky provedeno zpevnění a zajištění svahu, zhotoveny 4 pozorovací vrty a vybudována gabionová zeď v hodnotě 2,5 mil. Kč (dotace 1,6 mil Kč). Pod domy Gábů a Karafiátů bylo provedeno odvodnění západního svahu dvěma horizontálními odvodňovacími vrty a svedení do veselského potoka. Dále zde byly zhotoveny dva monitorovací vrty. V místech, kde nebylo možno provést třetí vrt byl zhotoven zemní odvodňovací žlab. Toto opatření vyšlo na 1 mil. Kč, z čehož podpora ministerstva životního prostředí činila 0,9 mil Kč.

Obec zakoupila od firmy JOVA–TERM s.r.o. Rožnov p. R. budovu bývalé základní školy včetně přilehlých pozemků za cenu 5 971 680 Kč. Záměr obce je zde vybudovat šest sociálních bytů + jeden další byt. Nakonec však zastupitelstvo rozhodlo odprodat část budovy - bývalý byt ředitelky. Odprodej proběhl formou holandské dražby a ze čtyř uchazečů nabídli největší cenu 1,44 mil. Kč společníci Jan Fridrich a Vladislav Šuvada. Jejich záměrem je svou část budovy zbourat a vystavět zde bytový dům.

Zpracovatelem projektové dokumentace na rekonstrukci bývalé školy ve Veselé bude firma EP Rožnov a.s., projekt bude sloužit i k využití dotace Státního fondu rozvoje bydlení na vybudování sociálních bytů.

Podél polní cesty v Rovni bylo vysázeno stromořadí 25 listnatých stromů, javor mléč, lípa velkolistá i srdčitá, jeřáb ptačí. Přes 2 m vysoké stromy byly připevněny ke kůlům a ochráněny proti okusu zvěří. Projekt Alej v k.ú. Veselá – Do Rovně byl financován ministerstvem životního prostředí v rámci Programu péče o krajinu v roce 2019 – Program pro zlepšení dochovaného přírodního a krajinného prostředí (100% financování 68 032 Kč).

V červnu proběhla větší **rekonstrukce a doplnění dopravního značení na místních komunikacích**, zejména křižovatek, a to kvůli lepší bezpečnosti a plynulosti dopravy v obci.

V letošním roce v areálu „Pod Smrčím“ pokračovala vloni **zahájená investiční akce - Přístavba a rekonstrukce šaten TJ Veselá**. Výběrové řízení na zhotovitele vyhrála firma Commodum s.r.o. z Valašské Bystřice. Akce probíhá za pomoci Obecního úřadu v Zašové – Obec poskytla dotaci ve výši 1 500 000 Kč, z této dotace čerpáno vloni 245 430 Kč, letos čerpáno 214 486 Kč, zbývající část bude proinvestována v dalším období. **TJ Veselá – obdržela navíc od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Praha investiční dotaci 8 640 252 Kč na modernizaci celého sportovního areálu**, z dotace bylo proinvestováno 8 544 840 Kč – zbývající část 95 412 Kč bude vrácena v příštím roce.

Kromě této velké investiční akce v areálu „Pod Smrčím“ **tenisti začali se stavbou studny** – náklady z vlastních zdrojů činí 10 050 Kč.

Lyžařský oddíl zahájil stavbu obslužny v dolní části vleku - z vlastních zdrojů v letošním roce utratil 124 617 Kč, terénní úpravou pozemku nad chatou vzniklo nové hřiště.

Před prodejnou Hruška **Marie Moslerová upravila zanedbané veřejné prostranství**, odkryla pařez stromu, doplnila mísu s květinou a pravidelně se o místo stará!

Poplatky v obci: vodné 30 Kč za 1m³ odebrané vody z obecního vodovodu (stočné si vybírá a fakturuje VAK a.s. Vsetín), poplatek za svoz odpadu činí 400 Kč na osobu a rok, poplatek za psa 200 Kč (důchodci a lidé bydlící na pasekách 100 Kč).

Svoz směsného odpadu v popelnicích a kontejnerech se provádí 1x za 14 dní za poplatek, **sběr tříděného odpadu** (plasty, sklo čiré a barevné, papír, nápojové kartony) zajišťují pracovníci Obecního úřadu. Na Luhách **je možné využívat kompostárnu** pro biologický odpad (za symbolickou 100 Kč za den je možné si objednat i přistavení kontejneru) a bezplatně i **sběrný dvůr** pro jiný odpad.

Využívání služby seniortaxi je už standartem pro seniory Veselé, kteří nemají možnost vlastní dopravy k lékaři.

Katastrální úřad ve Val. Meziříčí provádí nové zaměření pozemků, majitelé mají možnost žádat o provedení změn a zpřístupnění svých pozemků včetně zajištění označení hranic (obec vlastníkům pozemků nabízí možnost zakoupit si kovové hřeby s plastovou krytkou).

Schválený **rozpočet obce na rok 2019:** příjmy ve výši 68 342 tis. Kč, výdaje ve výši 95 842 tis. Kč, financování 27 500 tis. Vykázaná skutečnost roku 2019: příjmy 81 621 tis. Kč, výdaje 109 122 tis. Kč.

Zájmová, kulturní a sportovní činnost

Sbor dobrovolných hasičů Veselá – při své práci věnuje hodně času mládeži, a to nejen z Veselé, ale i z blízkého okolí. Noviny Naše Valašsko v červenci otisklo reportáž z dětské soutěže TFA s oficiálním názvem *O nejpevnějšího mladého hasiča valašských kotárů*. Soutěž uspořádali hasiči z Huslenek a Obec Huslenky pro mladé hasiče vsetínského okresu. Ve vyhlášených šesti kategoriích veselští obsadili dvě první místa: David Molek v kategorii Chlapci 13-15 let a Rostislav Veselý v kategorii Do 6ti let. Soutěži byla vyhrazena celá velká stránka novin a reportáž končí větou: „V kategorii do šesti let byl určitě veselý zlatý Rostislav Veselý z Veselé i se stříbrnou Amálií Veselou z Veselé, kteří jsou zcela určitě ve Veselé s celou rodinou Veselých veselí dodnes“. Jen pro upřesnění: jedná se o mladé hasiče SDH Veselá, ale Rosta i Amálka jsou ze Zašové.

Tělovýchovná jednota Veselá sdružuje tři oddíly: oddíl tenisu, lyžařský oddíl a oddíl házené, který již prakticky nevyvíjí žádnou činnost. Po 50 letech pravděpodobně skončí úspěšná éra tohoto sportu ve Veselé. Ale nadšení pro sport ve Veselé pokračuje dál, byť v jiných oddílech. Areál „Pod Smrečím“ je z důvodu probíhajících stavebních prací mimo provoz, ale lyžaři pokračují v modernizaci zasněžování na lyžařském vleku, na pozemku nad chatou udělali nové hřiště pro letní volnočasové aktivity (chata je v provozu celý rok), starou rolbu prodali a s přispěním Obce Zašová zakoupili novou rolbu za 484 tis. Kč. Lyžařský areál je v plném zimním provozu pro veřejnost od 12.1., kromě úterý je lyžařský vlek v provozu denně, středa-pátek od 16-20.30 hod, sobota 9-20.30 hod, neděle 9-16 hod, pondělí jsou rezervována pro tréninky dětí.

Občanské sdružení Ráj se opět podílelo na společenském dění v obci, od tradičních akcí jako Silvestr o den dřív či Setkání seniorů a veřejnosti (letos bylo na nově otevřených rybnících na Rovni) atd. V listopadu vydaný nepravidelný Zpravodaj OS Ráj byl věnován 50. výročí vzniku oddílu házené a tedy celé TJ Veselá a byl poděkováním jednému z jeho zakladatelů Aleši Bardoňovi - jak uvedl předseda OS Ráj Eduard Pavlica: „bez Aleše by nebyla házená ve Veselé“. Oddíl vychoval mnoho házenkářských talentů, kteří si zahráli tu nejvyšší republikovou soutěž v klubech Gumáren Zubří, Tatry Kopřivnice, Cementu Hranice a kvalitně reprezentovali i v nižších soutěžích v klubech TJ Rožnov či Lesana Zubří, veselské ženy - dorostenky postoupily přes oblastní a krajský přebor až do 2. ligy žen. Bylo to úspěšné období, celá Veselá jím žila, takže se určitě slušelo zavzpomínat a poděkovat.

„*Myslivost není jen přijít do lesa a něco si střelit, je to celoroční práce*“, říká Luboš Mičola z **Mysliveckého sdružení Vichury a Honebního společenství**. V jejich honitbě o výměře okolo 600 ha je rozseto dvacet krmných zařízení. V říjnu si udělali tradiční podzimní brigádu: na nádvoří hrachovecké pily sesypávali pšeničné otruby, oves, kukuřičný šrot, ječmen s přípravky obsahující minerály a vitamíny. 60ti metrákovou hromadu nakládač promíchal a myslivci vše vršili do pytlů. Každý myslivec si svůj díl odnesl domů a s tím pak v zimě se senem a otýpkami nasušených letorostů – tzv. letninami – bude zásobovat zvěř v lese. Přilepšením jsou i kaštiny a žaludy, které nasbíraly děti ze školy.

Veselští včelaři - Zašovské noviny 7-8/2019 otiskly vyjádření předsedy představenstva VZOD Zašová Ing. Josefa Šustka k mediální kritice špatného přístupu zemědělců k životnímu prostředí, kde se mj. uvádí, že řepka, jetel luční na semeno a vysoce medonosná svazenka vratičolistá, kterou pěstují jako jediní v širokém okolí, jsou významnými zdroji pastva pro včely. Pro ošetřování řepky pesticidy používá družstvo přípravky neškodné pro včely, navíc někdy aplikují i účinné látky, které se používají k ošetření uvnitř včelstev proti varoáze (včelímu moru).

Římskokatolická farnost – P. Jiří Polášek vždy seznamuje farníky s děním ve farnosti za uplynulý rok, na mši poděkoval schole, vedoucímu sboru Štěpánovi Machovi a varhaníkovi Mgr. Karlu Pekárkovi, kostelníci Ludmile Slavíkové, její rodině a v případě zastoupení starším ministrantům Lukáši Korábečnému a Zdenkovi Karafiátovi a rovněž všem pravidelně uklízejícím v kostele. Přibývá ministrantů a každou první neděli v měsíci jsou v kostele dětské mše svaté – požádal o zapojení dalších

rodičů s přípravou a vytvořením nových oživení pro děti. Byla dopsána farní kronika. Restaurátérské práce a opravy v kostele a na faře pokračují: byl dokončen hlavní oltářní obraz, opravy schodiště a omítky u fary stály 41 955 Kč a klempířské práce 2918 Kč, malování fary a opravy podlah přišly na 33 683 Kč, oprava kamen 3 090 Kč. Pro rok 2020 je u firmy Miroslav Španer ze Zašové objednána oprava popadané omítky a střechy na věži. Na další období (výhled rok 2021) se připravuje oprava varhan – podle odhadu p. Stavinohy (varhanáře) by náklady měly být až 1 mil. Kč.

Knihovna ve Veselé půjčuje knihy a časopisy jednou za 14 dní ve středu v době od 14 do 18 hodin, letos na podzim se zapojila do celostátní podpory návrhu KDU ČSL Voda=život - zajištění podpisu petice k zakotvení ochrany vody a půdy do Ústavy ČR.

Mateřská škola ve Veselé je také místem, kde pro děti organizují různé společenské a sportovní akce, hodně je využívána nedávno vybudovaná hezká prostorná zahrada - podzimní olympiáda, rozlučková zahradní slavnost s pasováním dětí na školáky aj. Z výtěžku zimního maškarního karnevalu bylo dětem hrazeno vstupné a jízdné na výlety do Pohádkových lázní. Pro rodiče nově přijatých dětí byla připravena přednáška o infekčních nemocech, podobně jako pro rodiče budoucích prvňáčků, navíc zorganizována návštěva základní školy v Zašové.

Veselané jsou aktivními účastníky bohatého společenského dění v Zašové. Tradičním a očekávaným vánočním dárkem jsou divadelní předplatné a vstupenky na kulturní akce pořádané v kulturním domě v Zašové.

Obec Zašová ze svého rozpočtu i letos poskytla **příspěvky na činnost místních spolků a zájmových sdružení:** Myslivecký spolek Veselá – Hrachovec 23 600 Kč, Občanské sdružení Ráj Veselá 35 900 Kč, TJ Veselá 214 500 Kč, zastupitelstvo schválilo mimořádnou dotaci 50 000 Kč Mysliveckému spolku na pořízení hlubinného vrtu k získání vody pro mysliveckou chatu Na Vichurách, u SDH Veselá vykázán neinvestiční transfer spolku v částce 90 000 Kč.

Co se tedy v roce 2019 v obci Veselá událo?

5.1. **Výsledky tříkrálové sbírky VESELÁ - celkem: 30.881 Kč.** S koledníky chodili a společně přinesli: Marie Korábečná 9.124 Kč, Petra Pavelková 9.090 Kč, Štěpán Mach 7.950 Kč, Ludmila Korábečná 4.717 Kč. Část peněz putuje na domácí a zahraniční projekty Arcidiecézní charity **Olomouc, místní Charitě zůstává 58 % z vybraných částek, bude využito na přímou finanční pomoc** lidem v tíživé životní situaci, dále na rekonstrukci vnitřních prostor budovy na Zámecké ulici ve Val. Meziříčí (služby pro lidi bez domova), část na náklady Centra sociální materiální pomoci na nákup potravin a šatstva a poukázek potřebným, a konečně na zakoupení dekontaminačního přístroje k likvidaci zdravotnického odpadu pro Dům pokojného stáří ve Val. Bystřici.

15.2. **hasiči uspořádali zabíjačku**, od 18ti hodin jsme si mohli koupit masné výrobky: tlačenkou (150 Kč za 1 kg), jelita (90 Kč), jitrnice (90 Kč), kaši – valašská obkazanica (75 Kč) a polévku prdelačku (40 Kč za litr) a ovar. Už od 6 večer se před hasičskou zbrojnicí tvořila fronta zájemců nejen místních, ale i přespolečných. Podle všeho museli mladí hasiči vstávat hodně brzy, prý už od 3 hodin od rána byli na nohou. Nutno říci, že práce stála za to a výrobky připravované pod dozorem odborníků řezníků byly velmi chutné.

16.2. v kulturním domě opět **dětský maškarní karneval** – pořadatelé - MŠ Veselá pozvali všechny sněhuláky z Veselé i širokého okolí do zimního království na zimní radovánky: jízdu na saních, závody na běžkách, koulovanou atd.

23.2. **lyžařský rockový ples** uspořádali lyžaři opět v KD Zašová s vystoupením skupiny Fleret z Vizovic a Reflexy z Uherského Hradiště.

3.3. se uskutečnil již **8. ročník závodu ve sjezdovém lyžování „O pohár Veselé“**, na lyžích a snowboardu v pěti kategoriích soutěžily děti počínaje rokem narození 2012 až po dospělé.

Josef Liška u startu „myšáků“

Dvě zimní odpoledne – únor a březen – **černé hodinky s Ing. Rostislavem Němejcem**: jedna na fojství s povídáním na téma Počátky kolonizace Valašskomeziříčska a Rožnovska a nejstarší dějiny Veselé a druhá v kulturním domě na téma Dějiny rožnovského a meziříčského panství a Veselé. Druhá přednáška byla pro velký zájem přesunuta do kulturního domu, ten byl zcela zaplněn, Ing. Němejc, po předcích ze západních Čech, perlička: ing. Palát zde byl na vojně v Karlových Varech, doma si celou dobu schovával plakát o výstavě akademického malíře Augustina Němejce, ten předal přednášejícímu s poděkováním za zajímavou přednášku.

Veselští hasiči zorganizovali 13.4. **sběr kovového odpadu a autobaterií** ve Veselé i v Zašové, finanční prostředky získané za sběr budou využity pro rozvoj sportovní činnosti mladých hasičů.

13.4. akce **Den pro Veselou** s cílem uklidit krajinu společně kolem sebe. Ve Veselé se nasbíralo 540 kg odpadu (o 80 kg více než v Zašové) – náš starosta ve svém úvodním sloupku květnových zašovských novin píše, že „**z posbíraných věcí je vidět, že se máme dobře: nové, ještě zabalené matrace, zánovní boty a jeden z mladých sběračů našel mezi odpady dokonce i pětisetkorunovou bankovku!**“

13.4. **velikonoční tvořivý jarmark v Penzionu Na fojství** s připomenutím symbolů Velikonoc

27.4. na už jedenáctém **setkání důchodců ve Veselé** přijeli seniory pozdravit děti – tanečníci a zpěváci ZUŠ B-Art ze Zašové pod vedením Milady Borovičkové.

1.5. **20. ročník čtyřdílného seriálu v cross country Valašský MTB pohár**, úvodní podnik se jel ve SKI areálu Veselá. Pořadatelé připravili 12 kategorií od odraždědel až po veterány.

24. a 25.5. proběhly **volby do Evropského parlamentu**, občané vybírali z 39ti politických uskupení. Ve všech krajích kromě Prahy vyhrálo ANO 2011, celkově získalo 21,18% hlasů, volební účast byla 28,72% (druhá nejmenší ze všech států EU po Slovensku). ČR získala 21 zástupců v nově zvoleném Evropském parlamentu (751 poslanců).

19.6. hodnotící komisi **soutěže Vesnice roku** složenou ze zástupců ministerstev kultury, zemědělství a místního rozvoje, starostů vesnic a pracovníků Zlínského kraje přivítaly Na fojství děti z veselské mateřské školy, komise se zastavila i v místní části Ráj, v KD v Zašové proběhla kromě prezentace veselských spolků i výstava obrazů Ing. Zdeňka Paláta, ukázka výroby skla Jana Bechného a řezbářských prací Ing. Jaroslava Horáka – tolik jen ve zkratce, jak se do hodnocení soutěže zapojila Veselá.

29.6. OS Ráj uspořádalo **posezení u rybníků Na Rovni**, děti soutěžily v chytání ryb a střílení vzduchovkou, o dobrou náladu se starali heligonkáři a majitelé rybníků, kteří připravili rybí speciality. Poděkování patří veselským hasičům, kteří autem zajistili dopravu starších účastníků.

13.7. **hasičské závody O pohár Veselé** na hřišti Pod Smrčím

Penzion Na fojství se zapojil do projektu **Zašovské a Veselské hudební léto**, 28.6. večer s absolventy kytarové třídy ZUŠ Alfréda Radoka a Karel Jura band , 29.8. loučení s prázdninami s Jirkou Krumpochem a jeho hosty.

Od 26.7. do 4.8. uspořádali pro děti veselští hasiči v tábořišti u Sloupu v Moravském krasu **tradiční letní tábor**. Kromě herního programu (v duchu fantasy) navštívily děti Sloupsko-šošůvské jeskyně, westernové městečko v Boskovicích a nedaleké koupaliště.

17.8. na **Dětský den** pořádaný hasiči na hřišti ve Veselé dorazilo přes 350 návštěvníků, využili spoustu atrakcí a zážitků: možnost zkusit si práci v opravdovém bagru, řetízkový kolotoč Radka Vaculína, airsoftová střelnice, malování na tvář, rodeo, ukázka výcviku psů kynologického klubu Zašová a hlavně „kupa pěny“ připravená pro nadšené děti hasiči z Val. Meziříčí.

23.-31.8. **zájezd do jižní Francie** – pořádalo farní společenství Veselá

7.9. na **Zašovských slavnostech obdržel Jan Bechný Cenu obce 2019 jako poděkování za celoživotní angažovanost v obci a za sklářské umění**. Jak sám říká: „*přemýšlel jsem, co bych zanechal tomuto regionu, tak jsem vymyslel, že do veselského, zašovského a rožnovského kostela udělám atypické vánoční ozdoby. Ve Veselé jsem se narodil, do zašovské školy jsem chodil a v Rožnově jsem se řemeslu vyučil. A poslední jsem dal kamarádovi do Těškovic na Opavsku.*“

Fotosoutěže 2019 se zúčastnilo 11 fotografů v kategorii dospělých a 1 v kategorii junior. Celkem bylo přihlášeno 34 fotografií. Z nich pak odborná porota ve složení Věra Davidová, Marek Tihelka a Jan Polášek vybrala následující obrázky, které nejlépe vystihují Kouzlo Zašové a Veselé aneb Odkaz dalším generacím, což bylo téma letošního ročníku.

Fotosoutěž 2019 Radek Rudolf: Mocná síla přírody kolem nás - 1. místo

7.9. v areálu lyžařského vleku proběhly **běžecké crossové závody SKIBI Akademie VM**

5.10. hasiči zorganizovali **sběr kovového odpadu a autobaterií**

9.11. svatomartinská jízda (33 koní), slavnostní požehnání v kostele sv. Martina a průvod přes Ráj k hasičské zbrojnici zahájily **Svatomartinské veselení**. Následovala Skříčková svatomartinská husa v restauraci kulturního domu (pro hodovníky trojice kuchařů připravila 70 hus – tedy 280 porcí - objednaná porce za 140 Kč, zakoupená na místě za 180 Kč), v Penzionu Na fojství svatomartinské víno, hudební doprovod Zašovjanky a cimbálovky Jana Nechanického, odpolední koncert žáků ZUŠ Alfréda Radoka k 30. výročí sametové revoluce a těm, kterým by to vše ještě nestačilo, večerní hodová zábava v kulturním domě.

10.11. **Daniela Cehlárová se zúčastnila maratonského běhu Athéns Marathonas**, trasu 42,195 km v čase 3 hodiny 40 minut uběhla jako první česká žena a umístila se na 30. místě v kategorii žen, celkově doběhla jako 1871. z dvaceti tisíc běžců!

30.11. **rozsvěcování vánočního stromu** ve Veselé – předadventní večer s vůní cukroví a svařeného vína s Mikulášem, anděly a čerty

30.12. **Silvestr o den dříve** – dětské odpoledne, ohňostroj a silvestrovská zábava s hudební skupinou Gaspari a tanečnický NEFERTART odstartovala oslavy závěru roku.

Výročí

30.8. uplynulo 100 let od narození pana Josefa Bechného (zemřel 11.3.1997), výborného muzikanta a dlouholetého varhaníka ve veselském kostele s jehož jménem je spojeno i působení pěveckého sboru ve Veselé, později známého už pod názvem **VESELAN**. Je škoda, že tento pěvecký soubor už dnes neexistuje, ale ve Veselé jeho kořeny zůstaly, a můžeme si na ně vzpomenout vždy ve veselském kostele na vánoce a o velikonocích ...

Jak sborový zpěv ve Veselé vznikal, jaká úskalí jeho nadšení účastníci překonávali, o tom svědčí tento starý, rukou sepsaný záznam: *„Sborový zpěv ve Veselé dle vzpomínek pamětníků byl původně jen pro chrámové účely. Pokud byl varhaníkem učitel Josef Šobr, nebyvaly například na vánoce žádné zvláštní pěvecké vystoupení při mších. Jakmile však nastoupil jako varhaník v r. 1882 učitel Karel Neuwirth, došlo ke změnám. Učitel Neuwirth zavedl při slavnostních mších zpěvné vložky, které nacvičoval se školní mládeží. Dospěli se za jeho působení nějakého sborového zpěvu nezúčastnili. Ve škole se tento učitel věnoval jak zpěvu tak i hudbě. Naučil děti mimo jiné i národní písně, i píseň „Zasviť mi ty slunko zlaté, na poslední vlasti z vlasti krok...“ Mělo to být na rozloučenou s občany odjíždějícími do Ameriky. Po odchodu Neuwirtha v r. 1911 byl varhaníkem učitel Josef Piš, který však v r. 1914 odešel do války. Vyučování zpěvu ve škole bylo na ustáleném stupni i za dalších učitelů. Zlepšení nastalo až příchodem učitele Chumchala, který zde působil kratičkou dobu několika měsíců, ale zpěv velmi miloval. Zůstala po něm památka v myšlenkách jeho žáků v písničce „Potůček ve stráni do dálky uhání...“ Příchodem učitelů manželů Vosmanských nastal velký obrat jak ve škole, tak i v obci. Hlavně paní Vosmanská byla oddána zpěvu a vyučování zpěvu ve škole bylo pro žáky dobrou přípravou ke zpěvu doma i na poli.*

V chrámové hudbě a zpěvu nastal obrat, když po učiteli Pišovi převzal varhanictví Ludvík Bechný. Školní příprava ve zpěvu a hudbě za učitele Neuwirtha nesla ovoce. Pro vánoční dobu sestavil si pěvecký sbor, se kterým nacvičoval celé vánoční mše, takže každoročně tento sbor účinkoval ve vánoce a také na květnou neděli zpěvem pašijí. V tomto sboru zpívali bratři Václav a Adolf Bechní, Jan Daněk, Josef Korábečný, Ludvík Černocho, Františka Porubová, Emilie Kovářová, Anna Bechná – kteří již odešli na

věčnost, ale také i několik dosud žijících milovníků zpěvu. Po ukončení I. světové války ustavila se v obci dechová hudba a muzikou a zpěvem se bavila mládež po večerech buď „U smrčící“ nebo na louce u Korábečných (nyní u Malíků). V letech 1934-1935 Václav Bechný sestavil 16-cti členný pěvecký kroužek. Tento kroužek nacvičil několik skladeb, ale na veřejnosti neúčinkoval a během času se rozešel. Zpěv znovu oživil příchodem ředitele školy Vojtěcha Hurníka, který obnovil dobrou pověst zdejších divadelních ochotníků – nacvičil několik zpěvoher a pak i několik operet s doprovodem orchestru. Že zpěv jest u nás oblíben dosvědčí i vyjádření učitele Valentina Skýpaly ze základní devítileté školy v Zašové, že kádr školního pěveckého kroužku na této škole v Zašové tvoří děti z Veselé“. Tolik staříčkový záznam, který končí slovy: „ éru Pepy Bechného si sestav sám!“

Tato slova sepsal pan Josef Jaroň (1909-1982), díky jehož svědectví můžeme nahlédnout do historie jednoho krásného snažení veselských občanů, kteří zpěvem zpříjemňovali život sobě i svým posluchačům v té nelehké době. Po Ludvíku Bechném převzal varhanictví jeho syn Josef, který dál pokračoval v cestě svého otce také ve vedení sboru - později už známého veselského pěveckého sboru Veselan. V knize předků pojmenované svými autory RNDr. Jaroslavem Bechným a Ing. Václavem Kubrickým ROD BECHNÝCH u jména Josef Bechný uvedeno, že tento nejstarší syn Ludvíka Bechného pracoval dlouhá léta jako lomařský dělník a hudba byla jeho koníčkem. Hrával s různými kapelami na zábavách a při různých příležitostech, podílel se rozhodujícím dílem na nacvičování vánočních mší v kostele ve Veselé. Byl vedoucím pěveckého sboru ve Veselé, se kterým nacvičil řadu hodnotných vystoupení. Žádná kulturní událost se ve Veselé neobešla bez vystoupení pěveckého sboru Veselan, vystupovali i na několika setkáních pěveckých sborů v rámci celé severní Moravy.

Na dobu sborového zpěvu vzpomíná paní Ludmila Piskláková, sestra Josefa Bechného: *„V pěveckém sboru jsem zpívala už jako 11-cti letá, nacvičovali jsme u nás doma. Nacvičili jsme i mši při svěcení varhan, přišla se na nás podívat i paní Duřpeková, učitelka hudby z Valašského Meziříčí, která vedla ženský pěvecký sbor učitelek. Měla připomínky k našemu zpěvu – že nám chybí průprava, dechová cvičení (pozn.: ve veselské kronice je k datu 12.9.1954 záznam: „ za velké účasti farníků a mnoha hostů bylo svěcení varhan, kostelem sv. Martina se nesla česká mše Fr. Kolaříka, skladby J.S. Bacha, Fr. Schuberta, Ant. Dvořáka aj.. Na varhany hrál St. Vrbík, hudební skladatel, na violoncello Jan Poruba, učitel hudby ze Zašové, chrámový sbor dirigoval kapelník Boh. Janke, sólový zpěv M. Duřpeková. Světil kanovník Seget z Rožnova p. R.. Varhany byly vyrobeny továrnou na varhany v Krnově, cena byla 152 tis.. O pořízení varhan se nejvíc zasloužil farář Karel Drong, který na ně prováděl sbírku po domech farnosti spolu s Josefem Pisklákem“). Podle dobových záznamů z kroniky veselského hasičského sboru pěvecký sbor - už pod názvem Veselan - vystoupil 27. června 1970 při výročí hasičů - při otevření dokončené přestavby požární zbrojnice, ta však byla tak rozsáhlá, že šlo ve skutečnosti o postavení nové zbrojnice). Nicméně vystupovali jsme na několika setkáních pěveckých sborů, za což jsme obdrželi čestná uznání. Nacvičili jsme i píseň Leoše Janáčka „ Kačena divoká“, sama se dnes divím, že jsme si na ni troufli. Zpívali jsme ale srdcem!“*

Píseň „Kačena divoká“ byla Leošem Janáčkem komponována v r. 1885 pro smíšený sbor na text lidové písně a zažila premiéru 17.3.1901 v Brně, sbor řídil Leoš Janáček. Tuto krásnou píseň mají ve svém repertoáru pěvecké sbory nejen u nás ale na celém světě.

Hodně návštěvníků veselského kostela zná Rybovu Českou mši vánoční. Tato mše byla ve Veselé poprvé zpívána v roce 1952, sbor zpíval pod taktovkou varhaníka Josefa Bechného. V té době působil ve farnosti farář Karel Drong, všestranně vzdělaný kněz, který využíval svého hudebního nadání při nácvičování vánočních mší.

Později byla tato mše tato mše zpívána pěveckým sborem VESELAN, a to nejen ve veselském kostele, ale i na vánočních koncertech v sále zámku Žerotínů a v kostele ve Valašském Meziříčí. VESELAN tady zpíval Českou mši vánoční Jana Jakuba Ryby společně s ženským pěveckým sborem vsetínských učitelek vedených paní Květoslavou Duřpekovou a mužským pěveckým sborem BESEDA z Val. Meziříčí.

Dochovala se partitura této mše s poznámkami , z nichž je patrné, že tato mše byla zpívána několikrát – „ L.P. 1972, dále pak L.P.1980“ - zde dopsáno pravděpodobně p. Josefem Bechným: „*velmi významné pro náš sbor bylo spoluúčinkování této mše spolu ženským pěveckým sborem vsetínských učitelek a mužským pěveckým sborem Beseda z Valašského Meziříčí a orchestrem Lidové školy umění z Valašského Meziříčí. Vystoupení bylo 18.12.1980 v Novém Hrozenkově a 21.12.1980 a 8.1.1981 ve Valašském Meziříčí s velikým úspěchem. Účinkovalo celkem 120 lidí, z toho 40 hudebníků! Od roku 1980 zúčastnil se náš sbor ve Valašském Meziříčí každý rok, tj. roku 1985 po páté!*

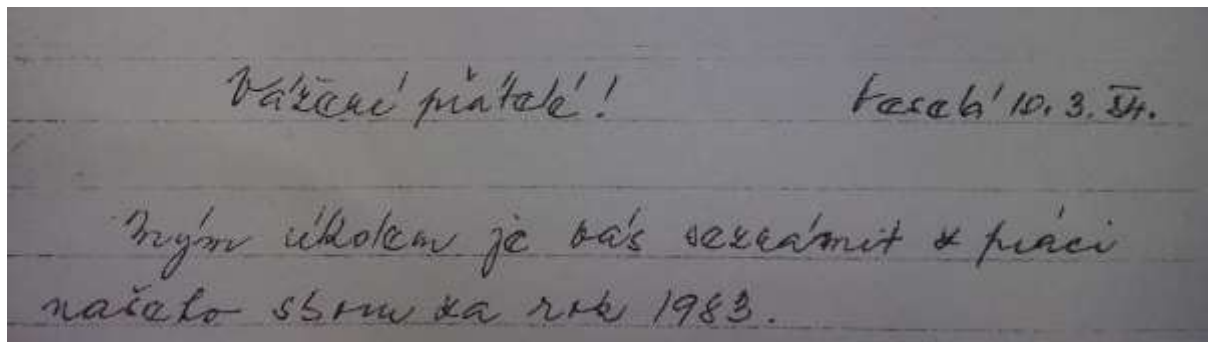
L.P.1983 provedení bylo podáno velmi dobře, zvláště při mši 25.12., snad to bylo nejlepší vůbec. Jak sbor, tak hudba rovněž varhany! Zájem o naše půlnoční je mimořádný i u přespolních, bylo zde asi 18 aut mimo aut hudebníků!“ Není divu, vždyť jen hudbu obstarávali hudebníci na troje housle, dva klarinety, dvě trubky, trombon, basu a varhany!

Na přiložené fotografii, kterou mi zapůjčila paní Ludmila Piskláková, je soubor v tomto složení:

1. Řada nahoře: Petr Bechný, Ing. Jaroslav Horák, Jan Poruba ml., Kamil Pavlát, Josef Pavlát, Josef Skalka, Antonín Rudolf, Ing. Václav Kubrický, Luděk Bechný, Karel Korábečný,
2. Řada uprostřed: Josef Heryán, Jiljí Kubrický, Irena Podzemná, Marie Matulová, Justina Bardoňová, Anna Nováková, Marie Zuzanáková, Ludmila Kubrická, Josef Bechný, Jan Poruba st., Josef Horák
3. Řada dole: sbormistr a varhaník Josef Bechný, Marie Bechná, Olga Riedlová, Marie Rudolfová, Jaroslava Kubrická, Alena Porubová, Marie Bechná, Anna Palátová, Máša Pšenícová, Anna Bechná, Ludmila Piskláková

V osmdesátých letech minulého století bylo pěvecký sbor VESELAN hodně slyšet, což je patrné i z poznámek vedených jednou z jeho členek ...

Poznámky dál pokračují:

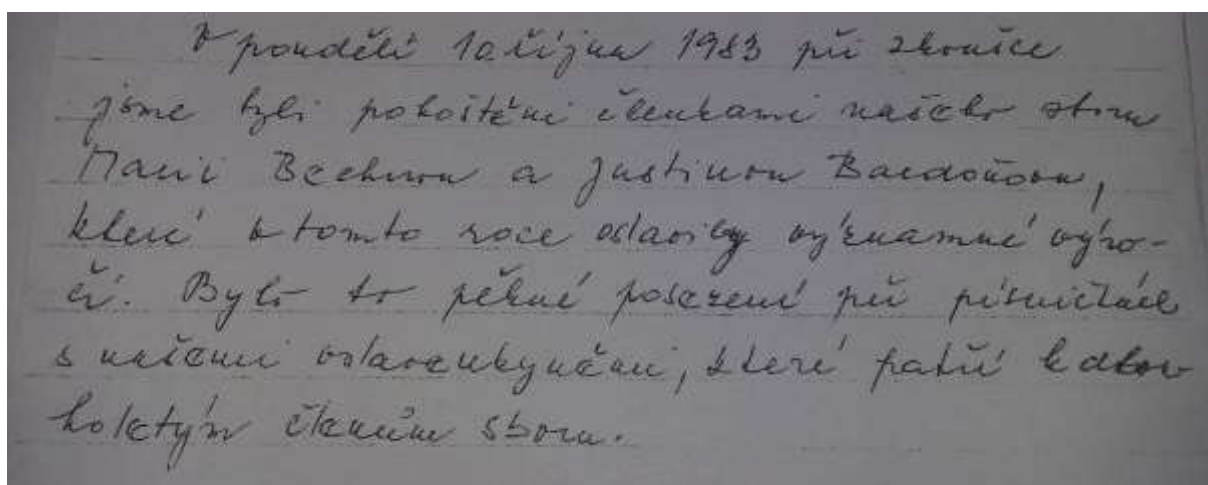
„V období roku 1983 se náš sbor opět podílel při různých oslavách v naší obci. Započali jsme hned 22. ledna, kdy slavili naši místní požárníci padesátileté výročí trvání požárního sboru ve Veselé. Náš pěvecký sbor pod vedením Josefa Bechného se také rád připojil k oslavě této významné události v obci krátkým vystoupením. Byly předneseny písně: Dolina, dolina, Nechoď k nám, synečku, Tancuj, tancuj, Zahučaly hory, Aká si mi krásná. Toto vystoupení bylo pěkně hodnoceno i bývalými občany naší obce, kteří byli mile překvapeni, že v jejich rodišti takové těleso existuje.

V polovině února vystupoval sbor při slavnostní schůzi k únorovým událostem v sousední obci ve Stříteži. 13. března při oslavách Mezinárodního dne žen v našem kulturním domě přispěl náš sbor uvedením čtyř písní k oslavě svátku žen.

Poslední naše vystoupení v této polovině roku 1983 mělo vyvrcholit přednesem naší státní hymny při májových oslavách v sobotu 7. května u Pomníku padlých. Bohužel přednes naší státní hymny byl velice neuspokojivý. Příčin je jistě několik – jako špatné domluvení začátku průvodu od Lípy svobody, také neúplná účast členů sboru, ale za největší chybu pokládám, že nebyla před vystoupením zkouška. Mám za to, že u státní hymny zkouška je nezbytná, zvláště, když se vystupuje venku.

Koncem května jsme zakončili zkouškové období před prázdninovým oddechem pěkným zájezdem s rodinnými příslušníky na jižní Moravu.

V říjnu jsme zahájili nové období zkoušek.

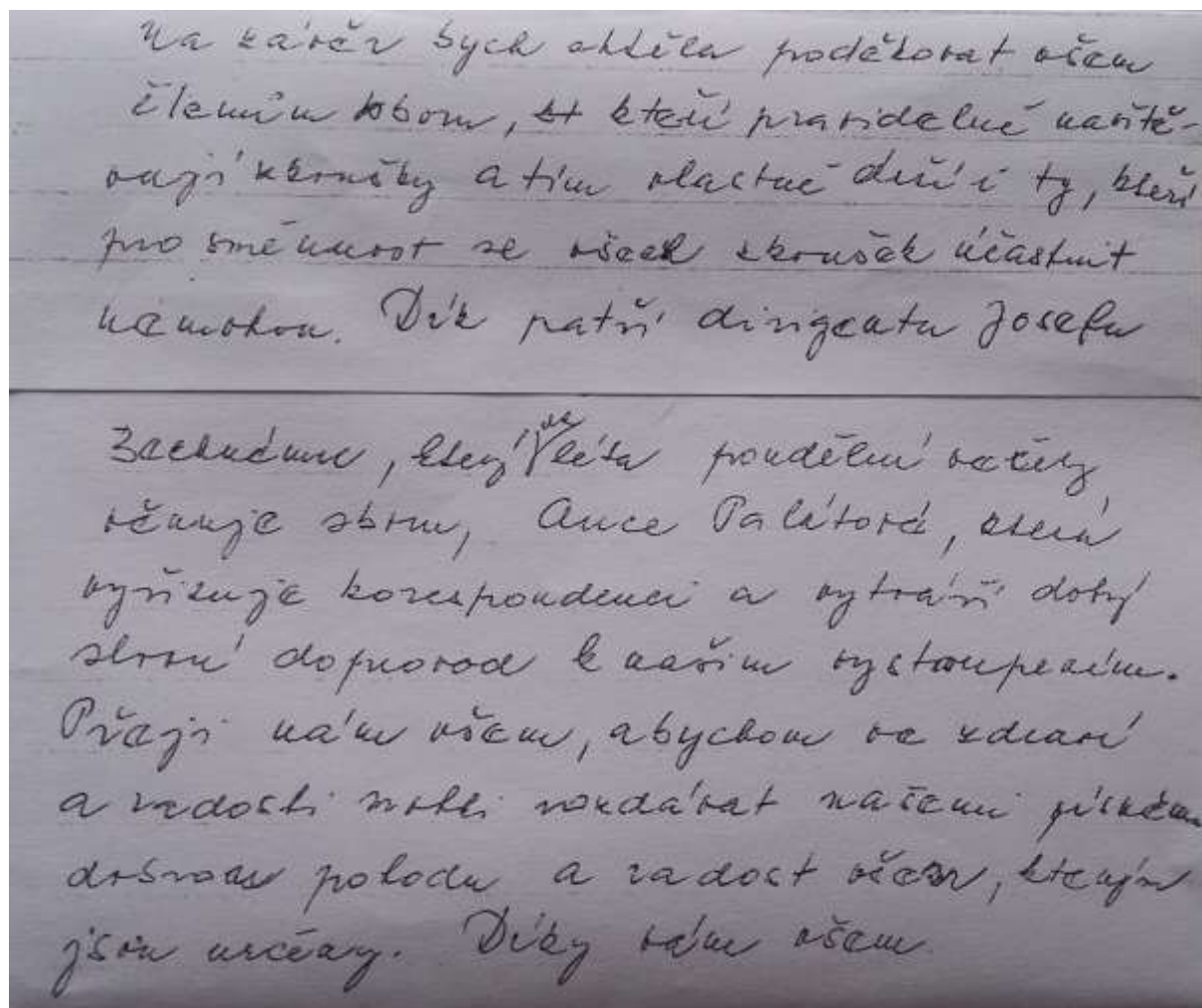

7. listopadu jsme účinkovali při oslavách Velké říjnové revoluce v pěkném prostředí kinosálu v Zašové. Tady byly uvedeny tyto písně: Stojí zahrádečka, Dolina, dolina, Veje vietor, Je moje země, Píseň míru,

Miluji život, Aká si mi krásná. I když tato slavnostní schůze měla velice slabou účast, byli jsme odměněni pozorným obecenstvem pěkným potleskem.

Ve dnech 21. a 22. prosince 1983 byla opět před vyprodaným sálem Klubu pracujících ve Valašském Meziříčí již po čtvrté přednesena Vánoční mše Jana Jakuba Ryby, spolu s mužským sborem BESEDA z Valašského Meziříčí a Valašskými učitelkami ze Vsetína. Místo tragicky zesnulého Vladimíra Turka, dirigoval tuto mši p. Juřík. Ve vánoční svátky u nás ve Veselé byla také přednesena našim sborem tato slavná Rybova mše. Díky dobrým a obětavým přespólním hudebníkům, byl letošní přednes velice kvalitní. Toto by byla naše činnost v kostele za rok 1983.

Letošní rok je Rokem české hudby. V této souvislosti jsme započali s nacvičováním Smetanovy České písně, kterou jsme měli přednést spolu s mužským sborem BESEDA z Valašského Meziříčí a Valašskými učitelkami ze Vsetína v květnu 1984. Tato skladba je velice náročná! Chtělo to velice disciplinovaný přístup všech členů sboru k nacvičování a jistě i zhustit zkoušky. Bohužel ne všichni členové sboru cítí tuto odpovědnost, zkoušky nebývají plně obsazeny, tak jak tato velice těžká skladba vyžaduje, proto nacvičování bylo zrušeno. Tím pádem se samozřejmě oslav Roku české hudby nezúčastníme. Toto by bylo asi tak k započatému roku 1984“.

Tyto poznámky mi darovala paní Ludmila Pisklaková. Když jsem si s ní - autorkou těchto poznámek - povídala po vánocích roku 2017, řekla mi, že všechno – večerní mše zpívaná na Štědrý den a pak na První svátek vánoční ve veselském kostele a také Vánoční koncert v Zašové v kostele Navštívení Panny Marie 25.12.2017 Jan Jakub Ryba Česká mše vánoční – že všechno bylo nádherné, a že je ráda, že vše

pokračuje. Na tomto koncertu totiž za účasti hudebníků orchestru opery Národního divadla Moravskoslezského s jeho sólisty Veronikou Holbovou (soprán), Annou Nitrovou (alt), Petrem Němcem (tenor), Romanem Vlkovičem (bas) a pod taktovkou dirigenta Adama Sedlického také zpíval Zašovský chrámový sbor pod vedením sbormistra Petra Borovičky a veselský chrámový sbor pod vedením sbormistra Štěpána Macha.

A tak tradice sborového zpěvu ve Veselé zůstává zachována – být v menší míře – pokračuje i dnes. Chrámový sbor stále působí ve veselském kostele - pravidelně jsou nacvičovány vánoční mše a sbor zpívá i při oslavách svátku velikonoc. I mládež ve veselské schole pomáhá, pravidelně zpívá při nedělních mších.

Čas běží – máme tu rok 2019 a už jsou tady zase vánoce! Vánoční mše ve veselském kostele se opět nesla v duchu Jana Jakuba Ryby a jeho České mše vánoční. Tentokrát s námi byli a hráli hudebníci z Lidové školy umění Ve Valašském Meziříčí, sbormistr Štěpán Mach, na varhany nás doprovázel Mgr. Karel Pekárek.

Na fotografii zleva: Marie Moslerová, Melánie Kratinová, Jiljí Kubrický ml., Jitka Janišová, Jaromír Mališka, Hana Kubrická, Kateřina Janošová, Kamil Pavlát, Eliška Janišová, Jarmila Kubrická, Marek Janiš, Marianna Mališková, Josef Pavlát, Dagmar Holčáková, Barbora Machová, Josef Rudolf, Petra Pavelková, Eva Kubešová, Jiljí Kubrický st., Marie Maliňáková, Marie Vykydalová, Tereza Hasalíková (housle), Štěpán Mach, Václav Jelínek (viola), Helena Hrachová (housle), Zuzana Haikerová (zobcová flétna), Dorota Příleská (housle), Ctirad Bryol (kontrabas), Marie Románková (akordeon)

Počasí u nás a v Česku

V průběhu ledna se celá republika potýkala **se sněhovou kalamitou**, v Lačnově na Vsetínsku vyhlásil starosta kalamitní stav, projet se dalo jen po polovině cesty. Podle Jaromíra Kořístky, jednatele Správy a údržby silnic, napadl ve vyšších polohách až metr sněhu, Karlovicko bylo totálně zasypané. Mokrý sníh způsobil padání stromů. Horská služba zachraňovala běžkačku, na kterou při výletu na hřeben Javorníků spadl zlomený strom. Prohrnutí cest ve Veselé zajišťoval obecní traktor, posyp cest zabezpečovali pracovníci VZOD Zašová a údržbu chodníků pracovníci obce a firmy Klášter Zašová s.r.o.

15.2. po týdnu sníh roztál a to díky vyšším teplotám, naměřeno až 15 st. C ve Veselé, ale ráno na trávě a stromech se objevila jinovatka – mráz.

28.2. na jižní Moravě v Kobyli naměřeno 18,8 st. C, ve Veselé ráno mráz, odpoledne teploty nad 15 st. C

Velké rozdíly v teplotách neprospívají přírodě a negativně ovlivňují zřejmě i chování zvířat. Velké emoce vzbudila na Valašsku začátkem března **tragédie ve Zděchově** – případ chovatele usmrčeného vlastními lvy. Odborníci volají po zákazu chovu šelem, ministerstvo zemědělství chystá novelu zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Začátkem roku zaznamenány v médiích **zprávy o úbytku kosů černých**, v některých krajích dokonce tito ptáci zcela vymizeli. Důvodem je virové onemocnění mající svůj původ v teplých tropických oblastech.

Začátek dubna ve znamení vyšších teplot – 8.4. ve Veselé 18 st. C, ale už 12.4. ve Veselé poletoval sníh.

O velikonicích 22.4. nás přivítalo nádherné slunečné a teplé počasí (teploty až téměř 20 st. C), ale 5.5. prudké ochlazení, zasněžené kopce nad Veselou a Zašovou se držely i v dalším týdnu díky teplotám pod nulou během noci.

Prudké deště 22.5. zvedly hladinu zašovského potoka až na **2. povodňový stupeň**, nicméně k výraznějším škodám v obci nedošlo.

Květen a červen ve znamení vysokých teplot: 30.6. hlásí Dobřichovice 38,8 st. C, pokračovala vedra a sucho, hasiči vyjížděli k požárům.

Začátkem července zaznamenáno ochlazení o 10 st. C, ale už koncem druhého týdne znovu teploty kolem 30 st. C, kvůli velkému suchu Obec vyhlásila zákaz čerpání vody z potoků.

Letošní červenec byl sedmáctý nejteplejší za posledních 245 let - průměrná teplota 22,3 st.C

Poslední týden v srpnu teploty stále nad 30 st. C, zaznamenána „tropická noc“ v Bystřici pod Hostýnem 22,3 st. C - ještě 1.9. byla během dne teplota ve Veselé 32 st. C, následující dny ale nastal prudký sešup teplot až na 17 st. C.

Po suchém jaru a létu září téměř celé popršelo.

7. 10. ve Veselé naměřeno mínus 3 st. C, **příroda je zmatená** – na keřích rododendronů zaznamenány ojedinělé květy.

11.11. oslavujeme den svatého Martina. Podle pranostik s sebou tenhle den přináší i sníh. A letos tomu tak opravdu bylo. Martin na bílém koni dorazil na hory, zbytek republiky to podle předpovědi čeká zítra.

A jak to dopadlo? Na Radhošti sníh byl, ve Veselé nic. První sníh - spíše poprašek - napadl ve Veselé 7.12. Pořádně začalo sněžit až 27.12. , mrzne, teploty v noci až -11 st. C.

Významné události roku v České republice

Krise bydlení se v České republice prohlubuje - rostou nájmy, nejen v Praze, ale i v dalších krajských městech. Na vlastní byt si Češi v průměru vydělávají nejdéle v Evropě – celých jedenáct let. Výstavba bytů dnes leží většinou na soukromém sektoru, byty se staví, ale většinou jen pro ty, kteří na ně mají, skoro polovina nových bytů se kupuje bez hypotéky. Nové developerské projekty (často bez veřejné infrastruktury) mnohdy zejí prázdnotou a slouží jako úložna peněz, zisky developerů a investorů rostou. A tak se sociální nůžky mezi těmi, kteří nemovitosti vlastní, a těmi, kteří ne, dál rozevírají.

Státní rozpočet za rok 2019 skončil schodkem minus 28,5 miliard Kč, inflace vykázána 2,8 %, nicméně ekonomika rostla o 2,6 %, ke konci roku bylo v ČR 341 tis. nezaměstnaných osob.

Minimální mzda se zvýšila na 13 350 Kč, průměrná mzda (na kterou však většina lidí nedosáhne) je 29 380 Kč. Důchody se letos v lednu zvýšily v průměru o 900 Kč, seniorům starším 85 let bylo přidáno navíc 1 000 Kč.

Ministerstvo životního prostředí vypsalo opět dotace na zlepšení kvality ovzduší – výměnu zastaralých zdrojů tepla na pevná paliva a snižování emisí lokálního vytápění. Tzv. **kotlíkové dotace** využilo hodně občanů. Podle údajů ministerstva financí se letos cena elektřiny zvýšila o 12 %, tepla o 40% a zemního plynu o 3%. **Program Nová zelená úsporám** umožňuje získat dotace na fotovoltaický systém (u rodinných domů může být až 50 % výdajů, a to do maximální výše 235 000 Kč).

V souvislosti s diskusemi o změnách klimatu se začíná mluvit o pořizování elektromobilů ve státní správě.

Za třicet let od sametové revoluce se žádné iniciativě nepodařilo uspořádat v jednom roce dvě protivládání demonstrace, na nichž by se sešlo více než čtvrt milionu lidí. Spolku Mikuláše Mináře **Milion chvilék pro demokracii** letos ano. Milion chvilék nabádá k co největší angažovanosti lidí v politickém životě.

10.12. ráno došlo ke střelbě ve **Fakultní nemocnici Ostrava**. Dvačtyřicetiletý muž vstoupil s pistolí do čekárny traumatologie, kde bez varování, zblízka a v rychlém sledu zasáhl 9 pacientů. Čtyři pacienti¹ přišli na místě o život, tři další lidé podlehli způsobeným zraněním. Ze sedmi zavražděných byli čtyři muži a tři ženy. Pachatel z místa unikl, ale později, když ho policie odhalila, spáchal **sebevraždu**. Odborníci mluví o tzv. rozšířené sebevraždě.

Významné události ve sportu a kultuře v České republice

V listopadu se na Turnaji mistrů v Londýně oficiálně rozloučil s profesionální tenisovou kariérou valašskomeziříčský rodák **Tomáš Berdych**. Měl lví podíl na českých triumfech v Davis Cupu – má dva tituly, vyhrál 13 turnajů, probojoval se několikrát do semifinále na Australian Open, French Open, US Open a v roce 2010 až do finále Wimbledonu. Svou neuvěřitelnou pracovitostí se dostal až do světové špičky - 7 let se držel v první desítce nejlepších tenistů světa.

Tenistka **Karolína Plíšková** porazila legendární Serenu Williams a dostala se tak až do semifinále Australian Open, **Petra Kvitová** na tomto turnaji postoupila až do finále, kde však prohrála s Naomi Ósako.

Judista **Lukáš Krpálek** se stal mistrem světa v kategorii nad 100 kg.

Zápasem století se v pražské O2 aréně stal **souboj Karlose Vémony se Slovákem Attilou Vegh**. 20 tisíc diváků stálo na nohou a nemohlo uvěřit tomu, že český Terminátor byl knockautován hned v 1. kole po dvou minutách zápasu.

17. mistrovství světa v atletice se konalo v Dauhá v Kataru. Nejúspěšnější zemí byly Spojené státy americké s 14 zlatými, 11 stříbrnými a 4 bronzovými medailemi, Češi nezískali žádnou medaili (poprvé od roku 1993), nejlepším umístěním byla pátá místa Hejnové v běhu na 400 metrů překážek a Vadlejcha v oštěpu.

27. ročník České filmové a televizní akademie Český lev ovládl **film Nabarvené ptáče** (získal 8 cen). Film režiséra Václava Marhoula vypráví o malém chlapci, který během druhé světové války sám putuje kdesi po východoevropském venkově.

Film byl přijat též do hlavní soutěže 76. ročníku Benátského filmového festivalu, na němž od studentské poroty obdržel cenu Film pro UNICEF za nejlepší snímek bojující za dětská práva. V září 2019 se představil také na mezinárodním filmovém festivalu v Torontu.

Knihou roku v soutěži Magnezia Litera se stal **román Radky Demarkové Hodiny z olova**, autorka se inspirovala svým pobytem v Číně, ale román je o nás a o Evropě. Autorka říká, že knihou chtěla říci, že jsme redukovali demokracii na byznys, přesto všechno ale se máme u nás v Evropě dobře.

V roce 2019 zemřeli a nás opustili:

Když 14.7. oslavil Karel Gott 80 narozeniny, bylo vydáno 5 000 ks pamětních bankovek s nominální hodnotou nula eur, prodávaly se za 50,-Kč, lidé stáli fronty v Praze víc jak 2 dny, během čtyř hodin bylo vše rozebráno. 1.10. po akutní leukémii **Karel Gott** zemřel, vláda navrhla státní pohřeb ve Svatovítské katedrále, rodina upřednostnila pohřeb se státními poctami. Hudební kariéra, která u nás nemá obdoby. Roman Vojtek: „*při koncertu klidně nechal Felixe Slováčka zopakovat třikrát předehru, protože za ním přišla do zákulisí nějaká babička a požádala ho o podpis. Nikoho nechtěl zklamat.*“

16.11. ve věku nedožitých 94 let zemřel režisér a scénárista **Vojtěch Jasný**, jehož v r. 1968 natočený film Všichni dobří rodáci - o proměnách venkova po konci 2 světové války - vynesl keleckému rodákovi cenu za režii na festivalu v Cannes, ale zároveň po srpnové okupaci z něj udělal v očích režimu nežádoucí osobu.

Z dalších našich známých osobností, kteří nás opustili: **herci Vlasta Chramostová, Luděk Munzar, Aťka Janoušková, Stanislav Zindulka, Zdeněk Srstka, Václav Postránecký, režisér Václav Vorlíček, hokejový trenér a hráč Luděk Bukač, český agronom, politik a senátor František Čuba** aj.

Celý svět zaznamenal **úmrť Karla Lagerfelda** – německého módního návrháře, **Nickyho Laudy** – rakouského trojnásobného šampióna Formule 1, **Franca Zeffirelliho** – italského filmového režiséra aj.

Události roku 2019, které ovlivnily svět

10.3. Letadlo Boeing 737 MAX se zřítilo dne 10. března 2019 krátce po vzletu u města Bishoftu, zhruba 60 km jihovýchodně od Addis Abeby. Jednalo se o pravidelný mezistátní let společnosti Ethiopian Airlines z etiopské Addis Abeby do keňského Nairobi. Zahynulo všech 157 osob. Příčinou nehody byl chybný software na letadle typu Boeing 737 max 8. Po této nehodě byla všechna letadla tohoto typu celosvětově uzemněna. Nehoda se svým průběhem podobala jinému neštěstí stejného typu letounu, které se odehrálo v Indonésii o několik měsíců dříve. V reakci řada zemí začala vydávat zákazy vzletů a přistání strojů Boeing 737 MAX typů 8 a 9 až do vyšetření příčin. Během krátké doby se zákaz rozšířil téměř do celého světa, včetně EU a USA. Společnost Boeing krátce nato doporučila dočasně odstavit z provozu na celém světě všechny letouny tohoto typu.

Brexit - 31.3. na základě občanského referenda v r. 2016 vystoupila Velká Británie z Evropské Unie.

Na **23.9. byl svolán Klimatický summit OSN 2019.** Na summit o změně klimatu byli pozváni představitelé všech členských zemí OSN.

"*Nejezděte na klimatický summit s projevem – přivezte plán*", řekl Generální tajemník OSN Antonio Guterres hlavám států a vlád před summitem a na plenárním zasedání mohli mluvit pouze zástupci států, regionů a firem, kteří se řídili jeho pokyny. Aby země získala místo na projev, musela se, podle činitelů OSN, zavázat k provedení jedné ze tří věcí:

- že do roku 2050 bude uhlíkově neutrální;
- že „výrazně“ zvýší, závazek ke snížení národních emisí
- že učiní „smysluplný“ příslib příspěvku do Zeleného klimatického fondu, fondu peněz poskytnutých bohatými zeměmi, aby pomohly rozvojovým zemím zbavit se fosilních paliv a zvýšit svou odolnost proti změně klimatu.

Šedesát zemí, regiony, ale i firmy a finanční instituce oznámily na Summitu další kroky ke snížení emisí a podpoře obyvatel nejvíce ohrožených klimatickou krizí. Mezi tyto země patří Francie, řady dalších evropských zemí, malé ostrovní státy, Slovensko a Indie. Každý z vystupujících měl na vystoupení pouze tři minuty. V úvodní části vystoupili také zástupci mládeže, mezi nimi také Greta Thunbergová, 15letá švédská školačka. Kvůli protestům proti změnám klimatu přestala v pátky chodit do školy, vyzvala hlavně mladé lidi, aby se angažovali v boji proti znečištění ovzduší. „*Starší generace způsobily nepořádek, který nyní musíme uklízet a v němž musíme žít*“, postěžovala si. Za Slovensko vystoupila letos nově zvolená prezidentka Zuzana Čaputová se závazky k odstavení uhlí z výroby elektřiny do roku 2023 a o uzavírání lomů v oblasti Horní Nitry. Ve své řeči také řekla: „*Máme dluh vůči planetě a musíme změnit náš životní styl. Úspěšné to ale bude jen tehdy, když se zvýší blahobyt všech lidí, i těch nejzranitelnějších*“.

Německá kancléřka Angela Merkelová ve svém vystoupení přislíbila dvojnásobné navýšení příspěvku do Zeleného klimatického fondu na pomoc méně rozvinutým zemím v boji s klimatickými změnami a představila také novou německou strategii na boj s klimatickou změnou.

Také britský premiér Boris Johnson oznámil, že Spojené království zdvojnásobí příspěvky do rozvojových programů na celkem 11,6 mld. liber během následujících 5 let.

Vedoucí české delegace Andrej Babiš nevystoupil - zdůvodnil to následujícími slovy „*Nám bylo řečeno, že pokud budeme mít nějaký velice ambiciózní projev, tak prostor dostaneme, pokud ne, tak ho nedostaneme.*“ Český premiér také odmítavě zareagoval na možnost zřízení mezinárodního fondu na boj s klimatem, ze kterého by čerpaly chudší země, jak navrhuje mimo jiné Indie nebo Čína. Řekl „*Nevidím důvod, proč bychom přispívali. My budeme potřebovat desítky, možná stovky miliard, abychom řešili klimatické změny u nás. Musíme transformovat energetiku, investovat do jádra, vysadit až 18 miliard stromků, zadržovat vodu v krajině.*“

Závěr

Stříbrná oranžová stuha

V soutěži Vesnice roku se Zašová jako obec umístila na 2. místě ve Zlínském kraji, získala Oranžovou stuhu za příkladnou spolupráci se zemědělskými a nezemědělskými subjekty v obci, péči o krajinu a veřejná prostranství, místní produkty a postup do celostátního zářijového kola! Rada obce rozhodla, že část odměny za umístění v krajské soutěži půjde na pokrytí nákladů kalendáře Zašová 2020, který bude věnován zdarma všem domácnostem v Zašové a Veselé. A jak to v září dopadlo? V reportáži našeho starosty, zveřejněné v Zašovských novinách letos v listopadu, jsme se dočetli, že ve Valdštejnském paláci v Praze - v sídle Senátu ČR - se po napínavém vyhlášení nakonec radoval z nádherného druhého místa! Připojené hodnocení komise: *„Revitalizací bývalé klášterní zahrady, výsázením původních druhů rostlin a zahájením zpracování projektu obnovy a rozvoje zeleně obec pečuje o veřejné prostranství a poskytuje tak příjemné prostředí pro život místních občanů. Naopak místní občané dbají na udržení tradičních řemesel, místních produktů i o rozvoj venkovské turistiky zejména prostřednictvím Penzionu Na Fojtství, kde proběhla rekonstrukce bývalého statku. Starší občané mají možnost využít „senior taxi“. Společenský život a osvětu zemědělství pomáhají zajistit místní spolky a zemědělské družstvo“.*

Zdá se, že **černí kosi se do Veselé před zimou vrátili**, zřejmě se jim tu také dobře žije. Možná ptactvo přilákaly i dřevěné budky instalované na stromech kolem Halaštových rybníků v lokalitě Pod Zapadlým. Chvályhodná iniciativa - napočítala jsem 43 budek! Je jen škoda, že se pořád najdou i takoví, co svoje sobecké zájmy upřednostňují a klidně ničí to, co vytvořily lidské ruce mimo jiné i pro radost všech kolemjdoucích – bažanti tady u rybníků by o tom mohli vyprávět....

Zpracováno s využitím informací od obětavých občanů Veselé, pracovníků Obecního úřadu v Zašové, přátel a známých, z vydávaných informačních médií - s poděkováním všem jmenovaným.

Jarmila Kubrická